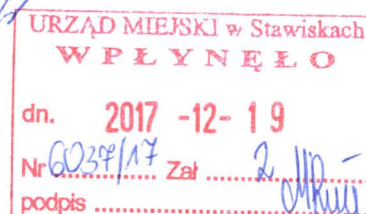

P. B. Majkrzak
18.12.2017

**PODLASKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
DELEGATURA w ŁOMŻY
18-400 Łomża, ul. Nowa 2
tel./fax 86/216-34-08**

Białystok, 18-12-2017 r.

Ł.5151.170.2017.II

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2017 poz. 1257); art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 7 pkt 1 i art. 89 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz.U. z 2014 poz. 1446 ze zm.) oraz art. 53 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2017 poz. 1073), po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Miasta Stawiski, pismo: BI.6733.43.2017 z dnia 1 grudnia 2017 (data wpływu 05.12.2017), w sprawie uzgodnienia projektu decyzji ustalającej lokalizację inwestycji celu publicznego dla przedsięwzięcia polegającego na rewitalizacji parku w Stawiskach na terenie obejmującym działkę o numerze ewidencyjnym 597 położonym w Stawiskach,

postanawiam:

uzgodnić w zakresie ochrony zabytków projekt decyzji ustalającej lokalizację inwestycji celu publicznego dla przedsięwzięcia polegającego na rewitalizacji parku w Stawiskach na terenie obejmującym działkę o numerze ewidencyjnym 597 położonym w Stawiskach.

UZASADNIENIE

Burmistrz Miasta Stawiski, imieniu którego wystąpiła P. Bożena Majkrzak, inspektor w Urzędzie Miejskim w Stawiskach, po wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego dla przedsięwzięcia polegającego na rewitalizacji parku w Stawiskach na terenie obejmującym działkę o numerze ewidencyjnym 597 położonym w Stawiskach, pismem BI.6733.43.2017 z dnia 1 grudnia 2017 (data wpływu 05.12.2017), wystąpił do tut. urzędu o uzgodnienie projektu decyzji ustalającej lokalizację inwestycji celu publicznego wraz z załącznikiem graficznym stanowiącym integralną część decyzji. Do wniosku załączono również kopię wniosku o wydanie decyzji wraz z załącznikami.

Przedmiotowy projekt decyzji dopuszcza rewitalizację parku w Stawiskach polegającą na rozbiórce istniejących i budowie nowych urządzeń małej architektury, rozbiórce istniejących i budowie nowych nawierzchni utwardzonych ścieżek i placów, rozbiórce istniejącego i wykonaniu nowego oświetlenia wraz z przytączem do sieci i remoncie istniejącego pomnika na terenie obejmującym działkę o numerze ewidencyjnym 597 położonym w Stawiskach. Warunki i wymogi dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, zawarte w ust. 1 pkt 2, informują o prawnej ochronie terenu wynikającej z wpisu do rejestru zabytków układu przestrzennego Stawisk i o wymogu uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie robót budowlanych (w przedmiotowej decyzji sformułowany jako wymóg uzgodnienia projektu budowlanego, co nie w pełni odpowiada regulacjom ustawowym). Decyzja ustala wymóg dostosowania zagospodarowania parku i jego poszczególnych elementów do zabytkowej kompozycji urbanistycznej m.in. poprzez ekspozycję kościoła par. jako dominanty przestrzennej, ukształtowania osi kompozycyjnych i widokowych, kompozycji zieleni, ujednolicenie nawierzchni i stylistyki elementów małej architektury, ograniczenie dot. lokalizacji tablic reklamowych. Na załączniku graficznym zaznaczono „granice terenu inwestycji”.

W niniejszej sprawie przesłanki powstania obowiązku uzgodnienia projektu decyzji ustalającej lokalizację inwestycji celu publicznego dla planowanej inwestycji wskazuje art. 53 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego podlegają uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków w odniesieniu do obszarów i obiektów objętych formami ochrony, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Art. 54 ust. 2 lit. b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi, że w decyzji ustalających lokalizację inwestycji celu publicznego określa się obowiązkowo warunki i szczegółowe zasady zagospodarowania terenu oraz jego zabudowy wynikające z przepisów odrębnych, w szczególności w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Z uprawnieniami powyższymi korespondują przepisy ustawy z

dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w tym art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, nakładający obowiązek uwzględniania w decyzji ustalających lokalizację inwestycji celu publicznego / warunki zabudowy ochrony zabytków wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, o której mowa w art. 22 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W myśl przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, przy sporządzaniu decyzji o warunkach zabudowy / o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków i zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji, ustala się przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami. Ustalenia decyzji o warunkach zabudowy / o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego są formą ochrony zabytków, o której mowa w art. 7 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Podstawę uzgodnienia przedłożonego w niniejszej sprawie projektu decyzji o warunkach zabudowy stanowi decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 1958 r. w sprawie uznania za zabytek „terenu części miasta Stawiski”. W myśl art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wpis do rejestru jest formą prawnej ochrony zabytków. Przedmiot i zakres ochrony wynika z definicji historycznego układu przestrzennego (urbanistycznego) podanej w art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami: przestrzenne założenie miejskie zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych. Na obszarze zabytkowego historycznego układu urbanistycznego ochronie i opiece podlegają przede wszystkim układ przestrzenny, określony przez rozplanowanie placów i ulic, historyczny kształt i wielkość działek oraz ich sposób zagospodarowania, współzależność między zabudową, zielenią a otwartą przestrzenią oraz powtarzalność form architektonicznych, w tym pierwotnych (historycznych) rozwiązań technologicznych i materiałowych w obrębie układu. Ochrona zabytkowego układu urbanistycznego polega m.in. na stworzeniu warunków prawnych i organizacyjnych umożliwiających jego trwałe zachowanie i zagospodarowanie oraz na zapobieganiu zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytku (art. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Planowany do rewitalizacji „park” znajduje się na terenie „części miasta Stawiski”, czyli zabytkowego układu urbanistycznego Stawisk, który ukształtowany został pod koniec XVII wieku. Jego ośrodkiem jest wydłużony, trapezoidalny rynek, ob. Plac Wolności, przylegający do głównego traktu komunikacyjnego (dawniej królewieckiego, petersburskiego, obecnie drogi krajowej Nr 61), a dominantą przestrzenną i architektoniczną układu jest późnobarokowy kościół parafialny, którego dwuwieżowa fasada wypełnia południową pierzeję placu rynkowego. Plac Wolności w drugiej połowie XX w. stopniowo tracił swą pierwotną funkcję miejsca targów i jarmarków na rzecz, reprezentacyjnej i rekreacyjnej, kiedy to znaczną część otwartego i brukowanego placu zagospodarowano zielenią, tworząc skwer – park z promienistym układem alejek i sztywną geometryczną kompozycją zieleni. Obecnie wyposażenie i infrastruktura parku (ławki ogrodzenie, wiaty autobusowa, nawierzchnie alejek itd.) są zniszczone, również stan zdrowotny nieumiejętnie pielęgnowanych drzew jest nie najlepszy, a ich walory dendrologiczne i estetyczne wątpliwie. Również cały Pl. Wolności czyli otoczenie parku – stan chodników, ogrodzenia stacji benzynowej, jakość drzewostanu wzdłuż pierzei rynkowych pozostawiają wiele do życzenia. Zastrzeżenia wzbudza ilość tablic informacyjnych ustawionych w otoczeniu pomnika. Ich estetyka, jakość wykonania i stan zachowania nie wpływają korzystnie na wygląd tego ważnego fragmentu przestrzeni placu i parku. Z konserwatorskiego punktu widzenia park na Pl. Wolności jest składnikiem zabytkowego układu urbanistycznego Stawisk jako forma zaprojektowanej zieleni, jednocześnie jego realizację można uznać za wkład epoki XX wieku w rozwój układu i jako taki powinien zostać uszanowany. Należy jednak zauważyć, że założenie parku na części placu rynkowego i „zabudowanie” go zielenią, która z czasem znacznie się rozrosła, spowodowało, że przestrzeń tego wnętrza została rozbita na kilka części (ulice i chodniki wzdłuż pierzei rynkowych, park, parking, stacja benzynowa) i utraciła swój jednorodny i otwarty charakter. Co gorsza, poszczególne części mają różnych właścicieli, stąd w obrębie jednego Placu występują różne rodzaje nawierzchni, a to powoduje wrażenie chaosu i wpływa niekorzystnie na estetykę tego wnętrza. Wprowadzenie do wnętrza Placu zieleni zaszkodziło również ekspozycji kościoła parafialnego, szczególnie od strony wjazdu od północy.

Analizując przedmiotowy projekt decyzji stwierdzono, że zawiera on podstawowe informacje w zakresie ochrony zabytków, a ustalenia dotyczące zasad zagospodarowania, w powiązaniu z ustaleniem ochronnym ustanawiającym obowiązek dostosowania rewitalizacji parku do zabytkowej kompozycji urbanistycznej, nie naruszają wymogów ochrony historycznego układu przestrzennego Stawisk. Wobec powyższych ustaleń postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

Na postanowienie niniejsze służy zażalenie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – za pośrednictwem Delegatury w Łomży Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku, Łomża, ul. Nowa 2 – w terminie 7 dni od daty doręczenia (art. 141 k.p.a.), które przysługuje wyłącznie inwestorowi (art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Z up. Podlaskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

Bolesław Gadawski
Kierownik Delegatury

Otrzymuje: Burmistrz Miasta Stawiski